

**DEN NORSK-RUSSISKE  
MILJØVERNKOMMISJON  
PROTOKOLL FRA KOMMISJONENS 11. MØTE**

1. Det 11. møtet i Den norsk-russiske miljøvernkommisjon ble holdt i Oslo, Norge 2.- 4. februar 2005. Grunnlaget for kommisjonen er Avtalen om miljøvernssamarbeid mellom Den russiske føderasjonens regjering og den norske regjering, Artikkel 6 av 03.09.1992.

Hovedformålet med møtet var å gjøre opp status på omforente områder innenfor det bilaterale miljøsamarbeidet samt sette opp prioriteringer og rammer for det videre samarbeidet. Den norske delegasjonen ble ledet av miljøvernminister Knut Arild Hareide. Den russiske delegasjonen ble ledet av naturressursminister Jurij Petrovitsj Trutnev. Deltakerliste og dagsorden er vedlagt.

2. Partene var enige om at det norsk-russiske miljøvernssamarbeidet utvikler seg konstruktivt og uttrykte sin tilfredshet med oppnådde resultater. Partene uttrykte at de hadde til hensikt å legge spesiell vekt på problemene med å bevare miljøet og de rike ressursene i Barentshavet. Partene mener at for å sikre at man oppnår miljøkvalitet på et ønsket nivå, og for at utnyttelsen av ressursene balanseres innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, må det brukes en økosystembasert tilnæringsmåte til forvaltningen av de nordlige havområdene. Denne økosystembaserte tilnæringsmåten ble lagt til grunn under utarbeidelsen av Arktisk marin strategi, vedtatt av Arktisk råd i 2004.
3. Den norske part informerte om fremdriften i arbeidet med en helhetlig forvaltningsplan for den norske delen av Barentshavet, og inviterte til russisk medvirkning i arbeidet med det vitenskapelig metodologiske grunnlaget for planen. Den russiske part så positivt på denne invitasjonen.

Det er også enighet om at områdene

- miljøovervåking
- etablering av en felles portal for miljødata for Barentshavet
- utarbeidelse av forslag til miljøkvalitetsmål
- miljøkonsekvensvurderinger mht antropogene faktorer

skal inngå i havmiljøssamarbeidet.

Partene diskuterte også spørsmålet om å gjennomføre et tverrsektorielt seminar i løpet av høsten 2005 for å få oversikt over de samlede påvirkningene av forskjellige næringslivsfaktorer på økosystem og naturressurser i Barentshavet. Partene bestemte seg for å fortsette denne diskusjonen innenfor den aktuelle arbeidsgruppe.

Partene ønsker å ta i bruk forskjellige måter å utveksle erfaringer på (felles konferanser, seminarer) på slike viktige områder innenfor miljøvern i Barentshavet som antropogen forurensning av havmiljøet fra landbaserte kilder og statlig miljøkontroll og lovregulering av offshoreindustrien i havområder,

samt vern av flora og fauna. I denne sammenheng uttrykte partene tilfredshet med de positive resultatene fra seminaret "Miljøspørsmål knyttet til offshorevirksomheten i de nordlige havområdene", som ble arrangert i Moskva 10.-11. mars 2004. Det ble understreket at det er nødvendig å videreføre det bilaterale samarbeidet innenfor dette fagområdet. Partene ble enige om å fortsette samarbeidet for å utvikle den norsk-russiske energidialogen, og samarbeid om sjøsikkerhet og oljevernberedskap.

Partene uttrykte tilfredshet med de positive resultatene fra fellestokt for å kartlegge og evaluere antall isbjørn, feltundersøkelser av sjøfugler med påfølgende utarbeidelse av en sjøfugl-database og faglig utveksling mellom NP og AARI, og partene erkjenner det store potensialet for et videre samarbeid innenfor bevaring av biodiversitet i de nordlige områder.

Partene understreket også viktigheten av å videreføre moderniseringen av nikkelverket i Petsjenga.

Partene understreket den positive 10-årige erfaringen med gjennomføringen av det norskstøttede programmet "Renere produksjon" i Den russiske føderasjon, noe som gir betydelige miljøgevinster og økonomiske besparelser for en rekke russiske bedrifter. Den russiske part bekreftet sin interesse i å spre metodologier og erfaringer fra dette programmet til nye russiske bedrifter, bl.a. i andre regioner.

Partene er blitt enige om å støtte spredning av renere produksjons-programmet som et virkemiddel for å skape en bærekraftig utvikling i Russland.

En har kommet frem til at det er hensiktsmessig å utvikle renere produksjon samt gi opplæring i miljøledelse til personer sysselsatt i kommunal sektor og i industrien, først og fremst i utvinningssektoren i de nordlige områdene.

Partene ble enige om å videreføre prosjektsamarbeidet innenfor natur- og kulturminnevern, landmiljø, biodiversitet samt det grensenære samarbeidet. Arbeidet for blant annet å styrke den sosiale og økonomiske utviklingen i Kenozero nasjonalpark er en viktig del av dette.

Prioriterte retninger innen bevaring av terrestrisk biodiversitet av regional betydning er vern av viktige habitater.

I det grensenære samarbeidet er det aktuelt å utvikle en flersidig miljøovervåkning med tilstandsvurdering og vurdering av naturens restituerende rundt Pechenga nikkelverket.

Den norske part understreket den økende betydningen av miljøhensyn og bruken av konsekvensvurderinger ved utarbeidelse og gjennomføring av programmer innenfor forebygging av og kontroll med radioaktiv forurensning i nordområdene.

Den positive betydningen av det norsk-russiske seminaret "Strålings- og miljø sikkerhet, konsekvens- og risikovurdering ved planlegging og gjennomføring av nukleære prosjekter i Nordvest-Russland" (Moskva, 8.-10. desember 2004) ble understreket.

4. Partene diskuterte forslag om å justere rammene for møtene gjennom en delvis omlegging i organiseringen av arbeidet under Den norsk-russiske miljøkommisjonen under hensyntagen til de nye prioriteringer innenfor miljøsamarbeidet samt strukturreorganiseringen hos miljøvernmyndighetene i begge land. Som en følge av dette ble det foretatt følgende justeringer:

Under de årlige kommisjonsmøtene vil det først og fremst bli tatt opp spørsmål om miljøvernpolitikk og bærekraftig utvikling.

Partene besluttet å danne en egen havmiljøgruppe som på norsk side ledes av Miljøverndepartementet og på russisk side av Naturressursministeriet.

Det vil videreføres arbeid innen følgende arbeidsområder: radioaktivitet, renere produksjon/industriforurensning, kulturminnevern, terrestriske økosystemer, bevaring av biodiversitet og grensenært samarbeid.

Partene besluttet innen 1. mars 2005 å avklare koordinatorene og fagansvarlige institusjoner innenfor de ulike samarbeidsområdene.

5. Partene ble enige om at det skal utarbeides et felles arbeidsprogram for perioden 2005-2006. Partene skal utveksle forslag innen 15. mars 2005. Dette vil også gjelde forslag til mandat for det videre arbeidet under den nye havmiljøgruppen.
6. Partene ble enige om å holde nær kontakt i sitt videre arbeid innenfor rammene av internasjonale miljøavtaler og –konvensjoner samt internasjonale miljøvernorganisasjoner og –fora, først og fremst angående Arktis. Dette gir et godt grunnlag for styrking av det bilaterale miljøvernssamarbeidet.

Norge ønsket russisk formannskap i Arktisk Råd velkommen. Partene var enige om at slike satsingsområder innenfor rammene av Arktisk Råd som utarbeidelsen av marin strategi, overvåking av radioaktiv forurensning, utarbeidelse av metodologi for renere produksjon, bevaring av biodiversitet samt overvåking av forurensende utslipp i de nordlige områdene er av stor relevans i forhold til det bilaterale samarbeidet.

Partene anerkjente viktigheten av initiativet til Arktisk Råd mht forberedelsen av den helhetlige vurderingen av konsekvensene av olje- og gassaktiviteten i Arktis. Slik virksomhet vil lykkes kun med bredest mulig deltakelse fra alle land samt gjensidig informasjonsutveksling.

Partene understreket viktigheten av de vitenskapelige resultatene i ACIA-rapporten om klimaendringer i Arktis, som ble fremlagt på møtet i Arktisk Råd i november 2004.

Partene ble enige om å iverksette nødvendige tiltak, i samarbeid med de øvrige partene under Klimakonvensjonen, rettet mot stabilisering av klima. Landene ble videre enige

om å samarbeide om utvikling av aktuelle tiltak i forbindelse med tilpasningen av næringslivet og befolkningen til konsekvensene av klimaendringer i Arktis.

Den norske part understreket betydningen av russisk ratifikasjon av Kyoto-protokollen. Konkrete samarbeidsområder innen dette feltet blir nærmere beskrevet i arbeidsprogrammet.

Begge parter vurderte arbeidet til Barentsrådets miljøarbeidsgruppe som positivt mht initiativ til utarbeidelse og gjennomføring av prosjekter fra "AMAP/NEFCO hotspotlisten". Partene understreket nødvendigheten av å finne muligheter for å rydde opp i "miljøhotspots" i Barentsregionen og i Arktis ved å bruke potensialet til internasjonale finansorganisasjoner.

7. Partene ble enige om at det 12. møte i miljøvernkommisjonen vil blir gjennomført i 2006 i Russland. Tid og sted fastsettes senere.

Utferdiget i Oslo, 4. februar 2005 i to eksemplarer på norsk og russisk.

For den norske siden

For den russiske siden

Knut Arild Hareide

Jurij Petrovitsj Trutnev